

Dan: de recruteering van bekwaam personeel. Daartoe zijn cursussen opgericht, zoowel voor a.s. boswachters en -bazen als voor opzichters bij ontginningen. Die cursussen duren twee jaar en worden ten deele praktisch gevolgd bij de werken, in beheer bij de Heide-Maatschappij. Ter voorlichting van den belangstellende leek is boven het Hoofdgebouw te Arnhem een prachtig Museum ingericht; gij moet het op uw reis langs Arnhem vooral niet overslaan. Voor het personeel is er een goede vak-bibliotheek. Door het uitgeven van talrijke geschriften propageert de Maatschappij voorts haar werk en licht den belanghebbende op velerlei gebied voor.

Met bijzondere zorg is opgericht en onderhouden de afdeling „Zoetwatervisscherij,” beoogende de verbetering en uitbreiding van den vischstand in onze binnenwateren. Deze afdeling is van jongeren datum en in 1899 met haar werk aangevangen. Toen was een terrein van 6 H.A., nu een van 62 H.A. het werkgebied. De vischvijvers liggen te Vaassen en Epe, waar ook een broedhuis is met een broedruimte voor 1.000.000 eieren; verder te Arnhem, waar een even groot broedhuis met aquarium werd gebouwd; en voorts in het Geuldal.

Dat ook deze afdeling weer breed is opgezet, ligt in de lijn van stichters en voormannen der Maatschappij, wier namen den besten klank hebben in landbouwkringen: Staring, Sickesz, Lovink, Lonkhuyzen. De laatste is thans Directeur der Heide-Maatschappij. Zoo werd een Visscherij-proefstation opgericht, ja zelfs een Spaar- en Voorschotbank, om de afhankelijkheid der beroepsvisschers van hun geldschieters te verminderen. En natuurlijk werd deze afdeling ook een gids voor allen, die bij de teelt van visch belang hebben.

Wel verre van volledig te zijn — elke tak van belangen is weer uitgegroeid tot een reeks nevenbelangen — heb ik getracht, u een beeld te geven van het mooie en nuttige werk, door de Ned. Heide-Maatschappij verricht. Zij vertegenwoordigt, organiseert of spoort aan tot al den cultuur-arbeid, die Nederland welvarend kan maken. Als wij zien, dat zij alleen in 1918 in uitvoering of beheer had 16200 H.A. grond en 941 K.M. wegen, terwijl plannen werden opgemaakt voor 4500 H.A. grond, dan is het vertrouwen niet te groot, dat hoopt op den tijd, dat ons land ook zijn laatste 490.000 H.A. woesten grond allengs zal moeten verliezen aan de nimmer falende volharding der mannen, die het „Neerland, trek er koren uit!” in hun vaandel hebben geschreven.

Wat *wij* moeten doen? Dit prachtige werk steunen in woord of daad. En den klemtoon leggen op het eerste woord van Psalm 104 : 14.

M.

Ik heb de heide rijk gezien,
In zwart fluweel gekleed.
Ze schoof haar gouden zonnemunt
Door d' open wolkereet.

Onder haar hooge koningstent
Van gele en purpen zij
Daar schreed ze, 't hoofd met goud gekroond,
Mijn koninklijke hei.

Daar stond ze, toen het gouden licht
Des hemels was geblusht...
Ik heb den zwart fluweelen zoom
Van haar gewaad gekust.

Jaqueline E. van der Waals.

